

Mindre meddelelser

Iagttagelser, som er godkendt af sjældenhedsudvalget er mærket med stjerne (*).

Records approved by the rarity-committee, are marked with asterisks ().*

PUNGMEJSE
(*Remiz pendulinus*)*
I KAGSMOSE.

En Pungmejse (*Remiz pendulinus*) blev d. 30. maj 1965 iagttaget i Kagsmose vest for København. Fuglen var i livlig aktivitet med redebygning. Dagen efter (31. maj) besøgte jeg redestedet sammen med herr POUL SØRENSEN hen under aften. Pungmejsen puslede ved reden og fløj nu og da efter redemateriale. Dette blev hentet fra dunhammer (*Typha sp.*), der voksede rundt om rede-træet, en dunbirk (*Betula pubescens*). Reden var anbragt 2–2,5 m over vandoverfladen og havde hul i begge sider. Man kunne dog godt se, at hullet mod iagttageren ville blive lukket, mens det andet hul ville blive benyttet til indgang. Redestedet var omgivet af et 2–5 m bredt og 1–2 m dybt vandbælte, og det nærmeste man kunne komme til reden var 15–20 m. Iagttageren var godt dækket af buskbevoksning, således at fuglen ikke blev forstyrret.

Det stod hurtigt klart, at der kun var en fugl i mosen. Om det var ♂ eller ♀ kunne ikke afgøres, da forskellene mellem kønnene er små.

Efter et par dages forløb var det tydeligt at se, at byggeaktiviteten tog af. Kun da en Løvsanger (*Phylloscopus trochilus*) d. 4. juni begyndte at pille i redematerialet, var Pungmejsen yderst aktiv for at jage den væk, hvorefter den gav sig til at udbedre de muligt opståede skader. I de følgende dage dalede byggeaktiviteten næsten til nulpunktet. Pungmejsten tog stadig længere udflugter bort fra reden, når den var ude efter redemateriale, og sandsynligvis fouragerede den eller sad uvirksom. I det hele taget opførte den sig ikke på mejsemaner.

Efter d. 7. juni begyndte fuglen at opføre sig mærkeligt. Når den var ved reden, der endnu ikke var bygget færdig, sad den fuldstændig uvirksom og pillede nu og da ved redematerialet, og det var nu ganske klart, at den manglede en fugl af modsat køn til at stimulere byggeaktiviteten. De sidste iagttagelser stammer fra d. 9. juni, da der var meget lange tidsrum imellem. Dagen efter (10. juni) var fuglen imidlertid ikke at se nogen steder, kun reden efter mørkt tilbag.

Jeg tog sent om eftermiddagen d. 11. juni ned i mosen for at se, om Pungmejsten ikke skulle være der endnu, og det lykkedes mig at få fuglen i kikkerten i 45 min. Den var nu helt rastløs og

fløj frem og tilbage uden nogen form for system. Af og til hentede den redemateriale, men kastede dette bort, når den nærmede sig reden. Dette stod på i ca. 45 min., hvorefter fuglen sporløst forsvandt. Den er ikke set siden, selv om jeg har foretaget en finkæmning af hele mosområdet i løbet af juni måned.

Desværre nåede fuglen ikke at komme så langt med redebyggeriet, som Pungmejsten i Porsemosen (jfr. SALOMONSEN 1965). Vi havde stillet store forhåbninger til fundet af den, men dens opførsel den sidste dag, den blev set, står stadig som en gåde.

Det kan være værd at nævne, at Pungmejsten har foretaget en invasionsagtig fremmarch i Tyskland i sommeren og efteråret 1961 (MARTENS 1965). Retningen for udbredelsen var fra øst mod vest med afbøjning mod nord. Pungmejsten blev registreret utallige steder. Den blev iagttaget helt op nord for Berlin. Det er derfor sandsynligt, at dens fremmarch nærmer sig Danmarks grænser, og måske har vi indenfor en årrække fuglen fast i landet.

EBBE TEIBEL.

SUMMARY: The Penduline Tit (*Remiz pendulinus*) in the Kagsmose. – On 30. May, 1965, it was discovered that a Penduline Tit had started building a nest in the Kagsmose west of Copenhagen. In the following days, it was quite obvious, that the building-activity decreased, the bird took long flights round in the moor, or it was sitting quietly at the nest.

On 9. June the bird was seen a couple of times, but it was noted that it didn't touch the nest, when it was at it. The next day the tit was to be seen nowhere on the moor; but on 11. June I observed the Penduline Tit for 45 minutes. The bird was now quite restless and flew irregularly to and fro. Now and then it fetched material for the nest, but threw it away, when approaching the nest. Then the bird disappeared and has not been seen since.

LITTERATUR

MARTENS, J., 1965: Der Einflug der Beutelmeise (*Remiz pendulinus*) nach Mitteleuropa im Herbst 1961. Die Vogelwarte 23, Heft 1.

SALOMONSEN, FINN, 1965: Pungmejse (*Remiz pendulinus* (L.)) som ynglefugl i Danmark. Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. 59: 41–47.

GULHOVEDET VIPSTJERT
(*Motacilla flava flavissima* (BLYTH))*
PÅ HESSELØ.

Under et ophold på Hesselø i tiden 16.-25. maj 1962 så vi dagligt rastende eller forbitrækkende flokke af Gul Vipstjert (*Motacilla flava*). Vi så ofte et halvt hundrede stykker i løbet af en dag. Vi kunne mange gange fastslå tilstedeværelse af hanner i sommerdragt af den nordiske race (*M. f. thunbergi* BILLBERG), derimod så vi kun ganske få eksemplarer af den typiske race (*M. f. flava* L.).

Da vi den 19. maj studerede en flok på 17 Gule Vipstjerter, der fouragerede på en pløjemark, fik vi øje på en han i sommerdragt af en af de gulhovede racer, sandsynligvis *M. f. flavissima* (BLYTH). Fuglen blev iagttaget gennem adskillige minutter i god belysning (overskyet himmel) med kikkerter 10 × 50 på ned til 10 m's afstand. I størrelse, skikkelse og adfærd adskilte den sig ikke fra sine flokfæller, men vi noterede os, at den var kraftigt gul på undersiden af krop og hoved, samt at forryg, nakke, isse og pande samt øreregion var grøngul. Der fandtes en tydelig, gul øjenbrynsstribe. Der var ikke nogen stærk kontrast mellem de to farvenuancer i gult, men afgrænsningerne mellem dem stod ret skarpt tegnet.

Af de øvrige Gule Vipstjerter i flokken kunne 6 uden vanskelighed, 5 med forbehold, henføres til racen *thunbergi*.

NIELS HESSELBJERG CHRISTENSEN, FINN LARSEN.

SUMMARY: An Yellow Wagtail (*Motacilla flava flavissima* (BLYTH)) was observed in a flock of Blue-headed Wagtails (*M. f. thunbergi* BILLBERG) on island Hesselø in Kattegat on 19 May 1962. A description of the bird is given.

SORTHOVEDET MÅGE
(*Larus melanocephalus*)
I ESBJERG.

Den 9. november 1957 iagttog jeg fra englandsbåden en Sorthovedet Måge (*Larus melanocephalus*) juv. i Esbjerg Havn. Fuglen var i selskab med Sølvmåger (*Larus argentatus*), Stormmåger (*Larus canus*) og Hættemåger (*Larus ridibundus*) og lignede overfladisk en ungfugl af sidstnævnte art, fra hvilken den dog kunne kendes ved kombinationen af en sort forvinge og centralt lyst felt. Fuglen virkede større end Storm- og Hættemågerne, og næbbet var forholdsvis kraftigere end hos sidstnævnte art, men disse karakterer var ikke så iøjenfaldende som vingemønstret. Jeg er fortrolig med arten fra Syd-østeuropa.

T. C. SMOUT.

SUMMARY: On 9. November 1957 a young Mediterranean Gull (*Larus melanocephalus*) was identified in Esbjerg harbour. A short description of the bird is given.

LILLE FLAGSPÆTTE
(*Dendrocopos minor*)*
SOM YNGLEFUGL I DANMARK.

Den 11. august 1963 blev en Lille Flagspætte (*Dendrocopos minor*) iagttaget fouragerende i en fyr i haven ved vort feriehuis i Nordsjælland. Var det en ynglefugl? Dette blev ikke klarlagt. Men d. 8. juni 1964 sås på samme lokalitet igen en Lille Flagspætte. Spætten, en han, var travlt beskæftiget med at søge føde, den blev iagttaget i ca. 10 min., hvorefter den fløj bort. Vi fandt den ikke mere den dag. Næste dag d. 9. juni hørtes den i lunden ca. 200 m fra det sted, vi så den dagen før. Trods søgen fandt vi den dog ikke. Den 10. juni spadserede vi ned til lokaliteten, en lille skov. Idet vi passede en bro, der fører over et åløb, hørte jeg pludselig Lille Flagspættes stemme nær ved, og i det samme blev fuglen set siddende på stammen af et træ, der ragede ud over vandet. Spætten havde føde i næbbet, og hele dens adfærd viste, at det muligvis var i dette træ, den havde sin rede.

Den hoppede om på den anden side af stammen, og ved nærmere eftersyn fandt vi redehullet her, ca. 4 m over vandoverfladen. Her sad spætten, en han, let kendelig på sin røde farve på hovedets overside, og de sort-hvide tværstriber på ryggen. Han havde travlt med at fodre sine unger, hvis tiggende lyde hørtes meget tydeligt. Efter fodringen forsvandt hannen ind i redehullet i ca. 10 sec., og fløj derefter bort med redeaffald i næbbet. I de følgende dage iagttog jeg, at det hovedsagelig var hannen der fodrede og var den mest tillidsfulde, hvorimod hunnen kun bragte føde nogle få gange, var meget sky og varslede stærkt. Jeg havde mulighed for, uden at genere fuglene, at optage fodringen med 8 m/m småfilm samt tage foto af lokaliteten.

Den 18. juni var ungerne, hvis antal ansloges til 2, fløjet fra reden. Jeg kunne høre deres kalden, og så dem blive fodret flere steder i skoven. Den 19. juni var fuglene tilsyneladende væk, de hørtes overhovedet ikke.

Man må herefter kunne tilføje Lille Flagspætte som ynglefugl i Danmark. BØRGE KNUDSEN.

SUMMARY: Lesser Spotted Woodpecker (*Dendrocopos minor*) for the first time recorded as a breeding-bird in Denmark. - In June 1964 a nest containing nestlings of Lesser Spotted Woodpecker was found in North-Zealand. This represents the first certain breeding-record of this species in Denmark, where it is otherwise only a scarce visitor.